

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-master Neerlandistiek van de Rijksuniversiteit Groningen**

Gegevens

datum	Naam instelling	: Rijksuniversiteit Groningen
30 juni 2014	Naam opleiding	: wo-master
onderwerp		Neerlandistiek (60 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	: 28 november 2013
accreditatie wo-master	Variant opleiding	: voltijd
Neerlandistiek van de	Afstudeerrichtingen	: Nederlandse Letterkunde; Taal en tekst: ontwikkeling en gebruik
Rijksuniversiteit Groningen	Locatie opleiding	: Groningen
(002200)	Datum goedkeuren	
ons kenmerk	panel	: 18 september 2012
NVAO/20142247/LL	Datum locatiebezoeken	: 6, 7 en 8 maart 2013
bijlagen	Datum visitatierapport	: 3 oktober 2013
3		

Instellingstoets kwaliteitszorg : ja, positief onder voorwaarden van 7 augustus 2013

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel Taal- en Letterkunde 2013 over de masteropleidingen Taalwetenschappen, Letterkunde en Neerlandistiek van de Rijksuniversiteit Groningen. Het panel heeft de opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De Nederlandse bachelor- en masteropleidingen op het gebied van taal- en letterkunde hanteren een gemeenschappelijk referentiekader. De commissie heeft het domeinspecifieke

Pagina 2 van 8 referentiekader bestudeerd en concludeert dat dit een goede basis is voor de beoordeling van de individuele opleidingen.

De masteropleiding Neerlandistiek beoogt studenten op te leiden die het vakgebied zowel wetenschappelijk als maatschappelijk verder kunnen helpen. Afgestudeerden hebben gespecialiseerde kennis verworven op het gebied van de neerlandistiek en kunnen zelfstandig onderzoek uitvoeren en beoordelen. Ze kunnen hierover communiceren met vakgenoten en niet-specialisten. Door de contextgerichte invalshoek van de opleiding hebben ze geleerd taaluitingen in een sociologisch en cultureel kader te analyseren en kunnen ze hun academische kennis maatschappelijk toepassen. De commissie stelt vast dat de doelstellingen aan internationale maatstaven voor een academische masteropleiding voldoen.

Met hun diploma kunnen afgestudeerden toegelaten worden tot een promotietraject. Afgestudeerden kunnen met hun masterdiploma ook de arbeidsmarkt betreden en functies vervullen waarbij een academische kennis van de neerlandistiek nuttig of wenselijk is. De commissie acht deze mogelijkheden op grond van de geformuleerde doelstellingen realistisch.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De eenjarige masteropleiding Neerlandistiek heeft een omvang van 60 ECTS. Studenten kunnen instromen in september of in februari. De opleiding biedt twee programma's aan: Nederlandse letterkunde en Taal en tekst: ontwikkeling en gebruik. Daarbinnen is nadere specialisatie mogelijk in de historische of moderne letterkunde respectievelijk taalkunde of taalbeheersing.

Het masterprogramma begint voor de septemberinstroom met twee onderzoekscolleges en twee maatschappelijk gerichte cursussen (Nederlands in de maatschappij en Schrijfadvisering) in het eerste semester. In het tweede semester kunnen studenten kiezen voor een verdere wetenschappelijke verdieping door een onderzoekscollege of congresbezoek. Degenen die zich willen voorbereiden op de arbeidsmarkt kunnen de basiscursus en stage van de lerarenopleiding volgen of een stage bij een bedrijf of andere organisatie kiezen. De opleiding wordt afgesloten met de masterscriptie.

De commissie vindt het programma helder opgebouwd met een goed evenwicht tussen de wetenschappelijke en maatschappelijke voorbereiding. Inhoudelijk gezien is het programma voor de februari-instroom enigszins minder logisch, maar naar het oordeel van de commissie wel voldoende compleet en samenhangend om de doelstellingen te realiseren. Weinig studenten benutten de mogelijkheid een periode in het buitenland te studeren. De commissie adviseert de opleiding dit nadrukkelijker te stimuleren en hoopt dat de nieuwe jaarindeling vanaf 2013-2014 meer mogelijkheden zal bieden.

De commissie heeft vastgesteld dat er op het moment van visitatie voldoende docenten zijn voor de opleiding Neerlandistiek en dat zij voor hun taken zijn toegerust. Het onderwijs is nauw verweven met het onderzoek van de docenten. Meer dan de helft van de opleiding wordt verzorgd door hoogleraren. Studenten worden intensief getraind in het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek. Andere didactische uitgangspunten zijn de activerende opzet van het onderwijs en de studentgeoriënteerde aanpak. De commissie vindt dat die herkenbaar in het programma zijn uitgewerkt doordat in kleine groepen aan opdrachten wordt gewerkt.

Pagina 3 van 8 De opleiding kent de laatste jaren een stabiele instroom van ongeveer twintig studenten. Er zijn geen struikelvakken in het programma en de studielast is volgens de studenten adequaat.

Volgens de kritische reflectie is het rendement van 75% weliswaar redelijk maar wordt dit pas na drie jaar behaald. De vertraging treedt vooral op bij het schrijven van de scriptie. Om daarin verbetering aan te brengen gaat de opleiding scriptieklassen organiseren waarbinnen aan de hand van een strakke tijdplanning met specifieke deadlines gewerkt zal worden. De commissie heeft waardering voor dit initiatief.

De voorlichting aan studenten vooraf en tijdens de studie is naar het oordeel van de commissie adequaat georganiseerd. Ook de studiebegeleiding door de studieadviseur functioneert naar behoren. De faciliteiten (elektronische leeromgeving, bibliotheek en studieplekken) zijn uitstekend.

De opleiding heeft een uitgewerkt kwaliteitszorgbeleid dat in de praktijk behoorlijk functioneert. Wat betreft de opleidingscommissies is de commissie van mening dat de indeling ervan op dit moment niet past bij het opleidingsaanbod. Er wordt onvoldoende onderscheid gemaakt tussen de opleidingen waarvoor ze verantwoordelijk zijn, waardoor sommige te breed zijn (bachelor en master in één opleidingscommissie, zoals bij Nederlands) en andere te smal (meerdere opleidingscommissies binnen één masteropleiding). De commissie adviseert hierin op korte termijn verbetering aan te brengen.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie heeft vastgesteld dat de toetsen van de opleiding Neerlandistiek aan de eisen voldoen. De regelingen rondom de toetsen en de spreiding over het studiejaar zijn aan de maat. Er is een uitgewerkt plagiaatbeleid.

De faculteit heeft examencommissies ingesteld die verantwoordelijk zijn voor de toetskwaliteit van meerdere opleidingen. Voor Neerlandistiek is dat de examencommissie Nederlands, Taal, Communicatie en Informatie. Tijdens het bezoek bleek dat de examencommissies in de huidige vorm pas recent gestart zijn met hun werkzaamheden waardoor er nog flinke stappen gezet moeten worden. De commissie beveelt de examencommissie met klem aan op korte termijn te zorgen voor een uniform beleid zodat de studenten van alle opleidingen op vergelijkbare wijze worden beoordeeld. De masterscripties die de commissie gelezen heeft laten zien dat het beoogde eindniveau van de opleiding door de studenten voldoende tot goed wordt gerealiseerd. Zij voldoen alle aan de eisen die aan een wetenschappelijk werkstuk op masterniveau gesteld worden.

Op basis van de beoordeelde scripties concludeert de commissie dat de opleiding haar studenten adequaat opleidt tot het beoogde niveau van een academische master.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder over de voorgenomen begeleiding van het scriptieproces.

Bestuurlijke afspraak

De rapporten van de opleidingen van de Rijksuniversiteit Groningen in het domein van de Taal en Letterkunde maken voor het merendeel van de opleidingen melding van het nog niet volledig ter hand nemen door de examencommissie van de wettelijke taken ten aanzien

Pagina 4 van 8 van de bewaking van de kwaliteit van de toetsing. Gezien het belang van dit laatste voor de onderwijskwaliteit en het feit dat het hier een formele verplichting betreft die voortvloeit uit de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, heeft de NVAO met de instelling de volgende bestuurlijke afspraak gemaakt:

- de instelling ziet er op toe dat de examencommissies van alle opleidingen in het domein van de Taal en Letterkunde hun taken en verantwoordelijkheden ter hand nemen op een wijze die in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek is voorgeschreven. Zij zal uiterlijk 31 december 2014 aan de NVAO aangeven welke maatregelen zij daartoe heeft genomen;
- de instelling zal het functioneren van de examencommissie onderwerp maken van een gerichte audit en daarbij onafhankelijke deskundigen een oordeel vragen. Zij zal uiterlijk 31 december 2015 de uitkomst van deze audit aan de NVAO rapporteren.

De instelling heeft in een telefoongesprek van de rector magnificus met de voorzitter van de NVAO op 11 juni 2014 aangegeven akkoord te gaan met deze afspraak.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen te Groningen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 2 juni 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 23 juni 2014 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-master Neerlandistiek (60 ECTS; variant: voltijd; locatie: Groningen) van de Rijksuniversiteit Groningen te Groningen. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Nederlandse Letterkunde; Taal en tekst: ontwikkeling en gebruik. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is gelet op het bepaalde in artikel 5a.13e, vierde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek van kracht tot en met 29 juni 2015¹.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Nadat de instelling een onvoorwaardelijk positief besluit instellingstoets kwaliteitszorg heeft gekregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar in totaal 6 jaren.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel voltijd
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.
 Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Rendement.

Nederlandse Taal en Cultuur (60 ECTS, CROHO 66804)

Cohort	2009	2010
Rendement	63%	56%

Nederlandse Taal en Cultuur (90 ECTS, CROHO 60677)

Cohort	2010	2011*
Rendement	50%	-

* geen KUO cijfers beschikbaar voor cohort 2011

Tabel 2: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO
Percentage	7%	93%	35%

Tabel 3: Student-docentratio.

Ratio	26:1
-------	------

Tabel 4: Contacturen.

Studiejaar	1
Contacturen	8

Eventuele toelichting

In het definitieve visitatierapport is abusievelijk een verkeerde CROHOcode opgenomen bij de masteropleiding Neerlandistiek (60 ECTS). De CROHO die hierboven in het schema staat vermeld (60849) is de juiste.

Voor de invoering van het brede masterlabel Neerlandistiek had de opleiding Nederlandse taal en cultuur gedurende de studiejaren 2010-2011 en 2011-2012 een omvang van 90 ECTS. Voor 1 september 2010 had de opleiding een omvang van 60 ECTS.

Student-docentratio is als volgt berekend: inschrijvingen voor de MA opleiding gedeeld door de formatieve inzet van docenten. In deze berekening zijn studenten die een educatieve master volgen niet meegenomen, maar deze studenten volgen wel gedeeltelijk hetzelfde onderwijs. De feitelijke student-docentratio ligt dus hoger. Contacturen zijn een gemiddelde. In semester 1 zijn er 10 contacturen, in semester 2 zijn dat er 4 plus de individuele begeleiding voor de MA scriptie.

- Prof. dr. T. (Theo) D'haen (voorzitter), hoogleraar in de Engelse, Amerikaanse en Vergelijkende Literatuurwetenschap aan de Faculteit der Letteren van de Katholieke Universiteit Leuven;
- Prof. dr. G. (Geert) Booij (lid), (emeritus) hoogleraar Algemene Taalwetenschap en Nederlands aan de Universiteit Leiden;
- Dr. E.H. (Elisabeth) van der Linden (lid), universitair hoofddocent Frans en Roemeens aan de Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. A. H. (Achim Hermann) Hölter (lid), hoogleraar Vergelijkende Literatuurwetenschappen aan de Universiteit van Wenen;
- Prof. dr. N. (Nadia) Lie (lid), hoogleraar Literatuurwetenschap aan de Faculteit der Letteren van de Katholieke Universiteit Leuven;
- M. (Mirte) Keulen BA (student-lid), masterstudent Literatuurstudies aan de Radboud Universiteit Nijmegen.

Het panel werd ondersteund door dr. M.J.H. van der Weiden en C. Gorissen MA (gecertificeerd), secretarissen.